

Ł ó d ź

Cena numeru

15 gr.

Cena prenumeraty miesięcznej

Dla robotników 4 zł.
Odnosząc do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łodzią egz. gr.

Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Redakcja i Administr.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 100 - 22.

Konto „ROZWÓJ”
60,594

Red. przyjmuje od 5 — 6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

rok 1933.

ŚRODOWY

PRAD

Sroda. 6-go Września

Realizacja pożyczki wewnętrznej

Dekret P. Prezydenta

W Min. Skarbu czynione są przygotowania w sprawie realizacji zapowiedzianej pożyczki wewnętrznej w wysokości 120 milionów złotych. Dekret p. Prezydenta Rzeczypospolitej, obwieszczający pożyczkę, ukazać się ma już w dniu 9 bm. a subskrypcja pożyczki rozpoczyna się z końcem bm.

Jak slychać, pożyczka wewnętrzna zaciągnięta będzie na okres lat dziesięciu. Oprócz procentowania jej wynosić ma 6 procent w stosunku rocznym, przy kursie emisyjnym pożyczki 96. Obligacje pożyczki wewnętrznej mają posiadać wszelkie przywileje papierów pułarnych, a nadto mają być wyposażone w inne przywileje dodatkowe. Przedewszystkiem więc obligacje pożyczki nie będą podlegały zajęciu przy dokonywanych egzekucjach z tytułu wyroków sądowych. Szczegółowe warunki pożyczki ogłosić ma Min. Skarbu w najbliższym czasie.

Komisarzem pożyczki wewnętrznej, jak już o tem donosiliśmy, będzie mianowany wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego, p. Stefan Starzyński. Na czele komitetu pożyczkowego stanąć ma b. minister skarbu p. Jan Piłsudski, b. minister skarbu p. Matuszewski oraz prezes PKO dr Henryk Gruber.

x x x

Widma wojny

Berlin, 5. 9.

W odpowiedzi na ostatnią mowę Paul Boncoura „Boersenkurier” ogłasza artykuł, stawiający się przypisać ministrowi francuskiemu „wskrzeszenie widma wojny”, które — zdaniem dziennika niemieckiego — pozatem nie ma żadnego rzeczywistego oparcia w dziedzinie faktów. Dziennik przyznaje na wstępie, że o posuwaniu się Europy w sposób nieunikniony ku wojnie przebiegać zaczyna nie tylko zagranicą, lecz i w Niemczech. W związku z tem autor artykułu interpretuje oświadczenie Hitlera, skierowane do oddziałów szturmowych w Norimberdze, jako deklarację przeciwko wojnie i imperjalizmowi, jak również przeciwko idei odwetu. Dziennik nie tai jednak, że nawet ci, którzy uważają, iż nowe

Deficyt budżetowy jest stałą troską sfer rządzących w Polsce. Myślą one stale nad tem, jak zapchać powstające wciąż w budżecie dziury i skąd znaleźć środki na pokrycie deficytu. Do rzędu tych pomysłów należy również lansowany obecnie pomysł pożyczki wewnętrznej.

Zagadnienie deficytu jest jednak o wiele szersze, niż to się obecnie uważa. Deficyt w budżecie państwowym jest ściśle związany z deficytami samorządu terytorjalnego ubezpieczeń społecznych. Trudno nazwać gospodarkę tych instytucji oszczędną. Wiele jednak dawniejszych rozrzutności trzeba położyć na karp BGK.

Deficyty te nigdy by nie przybrały tych rozmiarów, gdyby z jednej strony państwo nie przerzucało na nie szereg kosztownych zadań, z drugiej zaś strony, gdyby nie orzeźbiło egzekucji szeregu podatków komunalnych i składek ubezpieczeniowych, przyczem oczywiście przede wszystkim egzekwuje własne należności. Budżety samorządów i zakładów ubezpieczeń padły więc ofiarą konieczności zwiększenia dochodów i zmniejszenia wydatków państwowych. W miarę jednak, jak deficyty tych instytucji będą wzrastały, coraz bardziej będzie się to odbijało w budżecie państwowym.

Rokowanie pokoju w Europie

Paryż 5.9

Znany dziennikarz Julien w dłuższym artykule zapowiada na dzień 18 bm. rozmowy francusko-węgierskie na temat zagadnień polityki międzynarodowej.

Wymiana zdań odbędzie się w Paryżu dokąd przybędzie Mac Donald i minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Sir John Simon. Ze strony francuskiej w naradach uczestniczyć będą Daladier Paul Boncour oraz ich bezpośredni współpracownicy.

Publicysta „Petit Parisien” zaznacza że przedmiotem obrad będzie przede wszystkim sprawa niepodległości Austrii, odbudowy ekonomicznej Europy Środkowej i Bałkanów, wreszcie sprawa konferencji rozbrojeniowej.

Wymiana poglądów przewidziana jest również z gabinetem rzymskim, a w zakresie rozbrojenia z reprezentantem Stanów Zjednoczonych Normanem Davisem, który dziś właśnie ma wylądować w Londynie.

Wielką wagę do dzisiejszych narad gabinetu londyńskiego przypisuje Albert Julien i uważa że wspólność poglądów i akcji dla zachowania pokoju w Europie i ocalenia konferencji rozbrojeniowej w Genewie, nigdy nie była tak potrzebna jak obecnie.

Zrozumiał to Prezydent Roosevelt który ostatnio zgodził się na francuską ogólną automatyczną i regularną kontrolę zbrojeń. Należy spodziewać się, że i Wielka Brytania której opinia publiczna jest coraz bardziej zaniepokojona wypadkami w Niemczech, zgodzi się również na ścisłą kontrolę zbrojeń i zrozumie, że przed faktycznym rozbrojeniem należy zrealizować tę kontrolę na pewien okres czasu.

Zajęcia w Stopnickiem

Podczas uroczystości wręczenia sztandaru koła Stronnictwa Ludowego w miejscowości Piaśnik Wielki pow. stopnickiego, doszło do zajść, w czasie których 3 osoby zostały ranne.

Dalszy rozbiór Chin

Przewrót w Niemczech odwrócił uwagę świata od wypadków na Dalekim Wschodzie tembardziej, że Japonia i Chiny zawarły zawieszenie broni i walki nareszcie ustały. Myliby się jednak, ktoby sądził, że na Dalekim Wschodzie nie dzieje się nic ciekawego. Gro madzi się materiał palny, który może lada dzień spowodować pożar wojenny.

Wojska japońskie zajęły ostatnio miasto Dolonnor w prowincji Mongolji, graniczącej z prowincją Dżehol i posuwają się dalej w kierunku południowo-zachodnim ku muirowi chińskiemu. Jak wiadomo mur chiński ma kilka tysięcy kilometrów długości. W walkach które się toczyły w zimie i z wiosną, chodźto Japończykom o wschodni koniec tego muru, mającego ich zdaniem stanowić granicę Chin. Gdyby chcieli mur chiński na całej przestrzeni uczynić granicą Chin to musieliby zająć Mongolję. Byłoby to przedsięwzięcie olbrzymie ze względu na rozmiary Mongolji i trudności, jakie stawia pustynia Gobi. Oczywiście zaostrzyłyby się wtedy także stosunki sowiecko-japońskie, bo Rosja zalicza Mongolję do swojej sfery wpływów. Nad granicą Mongolji stała armia gen. Fenga, znanego z sympatii dla bolszewizmu. Feng ustąpił lecz mimo to wojska japońskie ruszyły naprzód uzasadniając to tem, że oddziały Fenga ulegały wpływom komunistycznym.

Z Dolonnor prowadzą szlaki handlowe przez pustynię Gobi. Czy Japończycy pójda jeszcze dalej, wkrótce się dowiemy.

W Mandżurji tymczasem Japończycy opanowali, jak się zdaje, sytuację całkowicie. Nie słyszy się już prawie nic o bitwach z partyzantami chińskimi. Rząd rosyjski chce Japonii względnie jej dziecku „niepodległej” Mandżurji sprzedać kolej wschodnio-chińską. Rokowania idą bardzo opornie, bo Rosja za 250 milionów jenów a Japonia ofiaruje 50 mili. Nie chcą Japończycy płacić dużo za to, co już i tak posiadają.

W Tokio dojdzie podobno do rekon-

strukcji rządu. Premier Saito chce mieć w rządzie przywódców, obu głównych stronictw. Społeczeństwo pragnie zjednoczenia, gdyż położenie międzynarodowe jest poważne. Japonia liczy się z możliwością wojny. — To też urządzono wielkie manewry lotnicze, a obecnie odbywają się na pacyfiku wielkie manewry floty z udziałem cesarza. Około 100 okrętów uczestniczy w tych ćwiczeniach. Ale admiralicja japońska uważa, że to mało. W stocznicach buduje się nowe okręty.

Manewry francuskie

PARYŻ, 5. 9.

Według doniesień z Mailly rozpoczęły się tam manewry wojskowe, w których biorą udział trzy dywizje.

Ze względów oszczędnościowych w tym roku nie są zakrojone na większą skalę i mają dać wyraz postępom współczesnej wiedzy wojskowej. Manewry te trwać będą do 12go bm. i odbędą się w obecności gen. Weyganda, wiceprzewodniczącego rady wojennej, oraz gen. Gamelin, szefa sztabu.

Czy można fabrykować złoto

Paryż, 5. 9.

Dziennik „Petit Nicols” ogłasza artykuł Dunikowskiego, w którym wynalazca wyjaśnia zasady naukowe swego wynalazku.

Dziennik ze swej strony uzupełnia wywody Dunikowskiego komentarzem w którym zapoznaje czytelników z metodą wydobywania złota. Polega ona na działaniu wysokiej temperatury do 1400 stopni na znajdujący w obrębie pola magnetycznego minerał, który pod działaniem temperatury w specyficznych warunkach może dać złoto. Krószec o trzymamy w ten sposób, różni się jednak od

prawdziwego złota widmem przy analizie spektralnej oraz punktem topliwości, która w metalu Dunikowskiego jest o 230 stopni wyższa.

Według doniesień „Petit Nicols” badania naukowe przeprowadzić miał ekspert konsorcjum szwedzkiego, które zainteresowało się metodą Dunikowskiego. Również grupa finansistów amerykańskich petraktują z wynalazcą. Decydujące próby odbędą się w Szwajcarii, w obecności uczonych szwajcarskich, niemieckich i włoskich.

PRZYGOTOWANIA

LONDYN 5. 9.

„Manchester Guardian” publikuje dziś szereg wiadomości, dotyczących militaryzacji Niemiec, podkreślając, że władze niemieckie starają się zataić właściwy charakter obozów pracy. W obozach tych bezrobotni i członkowie hitlerowskich oddziałów szturmowych nie tylko używani są do kopania rowów strze-

leckich i do robót fortyfikacyjnych ale są ćwiczeni w obchodzeniu się z bronią palną. Władze niemieckie zachowują wszelkie pozory, aby tajemnica nie wydostała się nazewnątrz. Prasa niemiecka ostrzeżona została poufnie, że opisywanie tych obozów będzie uważane za równoznaczne ze zdradą tajemnic wojskowych.

Wśród takich obozów hermetycznie zamkniętych zewnątrz „Manchester Guardian” wymienia: Toberitz, Kistrzyn, Interbog, Wusterhausen, Moeckerm i Grimmer. Odbywa się w nich regularna nauka strzelania z różnego typu karabinów maszynowych. Dawny wojskowy port lotniczy w miejscowości Bug na wyspie Rugii jest obecnie znów w użyciu. Są tam dwa hydroplany, z których odbywają się ćwiczenia w rzucaniu bomb nie eksplodujących.

Wahania kursu dolara

Od kilku dni dolar na giełdzie w Warszawie ulega ponownym wahaniom. Prawie codziennie notowany jest spadek dolara o kilka punktów. W dniu 1 bm. notowano dolar 6.28, dnia 2 bm. 6.22, 4 bm. 6.13. Dzisiaj w obrotach prywatnych dolar podskoczył o kilka punktów do 6.18,5 natomiast Bank Polski płać za dolara tylko 6 zł 10 gr.

Wahanie kursu dolara w Warszawie spowodowane jest wiadomościami o nastrojach inflacyjnych w St. Zjednoczonych.

Pochód orkanu

NOWY JORK 5. 9.

Nadbrzeżne miejscowości Florydy nawie dział cyklon. Dotychczas brak dokładnych danych co do strat, wyrządzonych przez burzę. Panuje duże zaniepokojenie co do losu mieszkańców wybrzeży jeziora Okeechobee. Zanim komunikacja uległa przerwie wiatr już osiągnął szybkość 80 mil na godzinę. Mieszkańcy, uprzedzeni o zbliżającym się huraganie, przedsięwzięli wszelkie środki ostrożności. 800 osób, zamieszkałych na niżej położonych terenach, udało się koleją w kierunku miej-

scowości wyżej położonych. Dotychczas jednak brak wiadomości o pociągach, które ich przewoziły.

WASZYNGTON 5. 9.

Huragany, które spustoszyły Antyllę posuwają się szybko dalej, szerząc zniszczenie na wybrzeżach Florydy i Texasu. Według wiadomości z Jacksonville, ofiar w ludziach dotychczas nie było, jednakże komunikacja z kilkoma miastami jest przerwana. Z Houston w stanie Texas donoszą, że tornado zbliża się z szybkością stu mil na godzinę

Potęga biurokracji

Paryski „Matin” podaje ciekawy obrazek charakteryzujący dobitnie francuską maszynę biurokratyczną.

Zamek Adhemar, w departamencie Drome, zamieniony od 1794 r. na więzienie, za mury obecnie w swych murach jednego tylko więźnia, obywatela jugosłowiańskiego, Iwana Raselaga, skazanego na 6 miesięcy więzienia przez sąd poprawczy w Montelimar.

Tymczasem pensje i dodatki do nich, wypłacane starszemu strażnikowi tego więzienia, jego żonie, dozorczy, lekarzowi i kapelanowi wynoszą 44.080 franków rocznie.

Do tego należy jeszcze dodać opał i inne wydatki. Niezwykle więc kosztownym więzieniem dla skarbu francuskiego jest ten o bywatel jugosłowiański, który mógłby śmiało odsiedzieć swą karę w więzieniu policyjnym w Montelimar. Cóż z tego, gdy regulamin, dotyczący osób skazanych sądowo nie opiewa, że osoba skazana na więcej, niż trzy miesia-

ce więzienia, odsiaduje swą karę w głównym więzieniu departamentu.

A regulamin, to rzecz święta.

Znamienne manewry

Ajencja „Iskra” czerpie z wychodzącego w Toledo w stanie Ohio dziennika polsko-amerykańskiego „Ameryca-Echo” ciekawą wiadomość, dotyczącą obozu wojskowego w Perry, położonego w stanie Ohio.

Dziennik polsko-amerykański donosi, iż w ostatnich dniach odbywały się nad jeziorem Erie manewry 5-go korpusu armji Stanów Zjednoczonych Am. Półn. pod dowództwem gen. B. W. Hougha. Nad jeziorem Erie oznaczono ściśle teren manewrów, odpowiadający zarysowaniu granic Pomorza polskiego.

Założeniem manewrów było „odebranie

wrogowi Pomorza, które zostało zabrane Polsce i przywrócenie jej dostępu do morza” — morzem było jezioro Erie.

Armii napastniczą stanowiła 73 brygada mieszana, a armię „polską”, odbijającą Pomorze — 5 ta dywizja piechoty. Dowództwo manewrów określiło miasto Toledo, leżące nad jeziorem Erie, jako Gdynię.

Główna walka odbywała się na terenie Findleay—Festonia—Fromont.

Po dwudniowych walkach 5-ta dywizja piechoty osiągnęła w manewrach zwycięstwo i „Pomorze zostało odzyskane”.

Miedzy Młotem a kowadłem

Republikański Rząd Hiszpanji znajduje się stale pomiędzy monarchistycznym młotem a komunistycznym kowadłem. Wywłaszczenie grandów, władających zgórą pół miljonem hektarów ziemi, wartości co najmniej 50 milionów dolarów, stworzyło zwartą a przytem bardzo zasobną w środki i wpływy warstwę zwalczającą rząd, republikę i rewolucję wszelkimi sposobami. Antyreligijna polityka gabinetu Azany, zamierzone wydanie nowej ustawy o stowarzyszeniach, ostatecznie znoszącej wszelkie przywileje zakonów — zapełnia szeregi przeciwników rządu licznymi przedstawicielami sfer katolickich.

Do nieustającej kampanji antyrządowej prawicowców przyłączył się zgół niespodziewanie prof. Miguel de Unamuno, doniedawna zapalony rewolucjonista. Po rewolucji Unamuno nie uspokoił się, niedawno w bardzo ostry sposób zaatakował republikańskie reformy.

Rząd podjął walkę z prawicowcami. Na ataki właścicieli ziemi na sierpniową próbę odbudowy monarchji odpowiedział wielkim procesem, w którym ławę oskarżonych zajęli wybitni działacze dyktatury. Niedosć tego. W czasie debaty sądowej sąd doszedł do wniosku, że i były król Alfons XIII popełnił wobec państwa zbrodnię. Za królem rozesłano listy gończe i obecnie „obywatel Don Alfonso Bourbon zgłosić się winien do urzędu prokuratorskiego w Madrycie”.

Don Alfonso najspokojniej przebywa w Anglii, ale postawienie króla w stan oskarżenia pociągnie za sobą inne, nietylko moralne skutki. Skazanie zaoczne byłego monarchy niewątpliwie spowoduje konfiskatę prywatnego jego mienia. Akt oskarżenia zarzuca byłemu królowi, iż nietylko udzielił swego podpisu dla zawieszenia na kołku konstytucji, lecz że był inspiratorem wprowadzenia dyktatury. Jak zeznał minister oświaty z r. 1923 senator Salvatella, król Alfons wówczas jeszcze miał mu oświadczyć, że uważa dyktaturę za niezbędną. Pewien gwardzista, który należał do służby pałacowej, przytoczył przed sądem fakt, że kilka tygodni przed wprowadzeniem dyktatury król wzywał do siebie różnych generałów. Z tego, jak również z wstrzymaniem likwidacji kilku szkół wojskowych w r. 1923 na wniosek gen. Weylera, oskarżenie wysnuwa wniosek, że król Alfons był „spiritus movens”, czyli główną sprężyną dyktatury.

Walcząc przeciw prawicy, rząd Azany nie przestaje odpierać ataków z lewa. Po dość długiej, a przeto nawet i niepokojącej przerwie, komuniści znów występują czynnie. Rozruchy w Sewilli, zamachy bombowe w Barcelonie — oto dzieło hiszpańskich komunistów w ciągu ostatniego tygodnia. Policja przedsięwzięła energiczne poszukiwania i aresztowała kilku wybitnych prowodyrów, wśród nich dwóch reemigrantów z Francji, Antonia Girala i Jose Balaría, którzy przeszli ponoć szkołę propagandy w Moskwie. W Sewilli ujęty został miejscowy komitet komunistyczny, na którego czele stał również były z Rosji agitator hiszpańskiego pochodzenia. W Manresie, w Katalonji, wykryto laboratorium terrorystyczne, posiadające „na składzie” ponad tysiąc kilogramów dynamitu. Za

przewodnictwem komunistyczno-anarchicznego ugrupowania „Los Bohemios”.

Rewelacyjne wyniki poszukiwań policyjnych dają sposobność pismom umiarkowanym do zaatakowania rządu z powodu opieszałości. Sledztwo wykazuje — twierdzi madrycka „La Voz” — że wywrotowcy posiadają własne drukarnie, doskonale urządzone laboratoria, te służyć miały dla wszczęcia 10 stycznia akcji powstańczej i rewolucyjnej pod

ratorią, liczne dzienniki i nawet sporo własnych samochodów. Skoro rodzimy ruch komunistyczny jest nader nikły i bierny, to skąd biorą się środki na akcję rewolucyjną, jeśli nie z Rosji? Zarzucając rządowi brak przezorności, prasa centrowa wzywa go do stanowczego opanowania terrorystycznej akcji.

Rząd republikański istotnie znalazł się między młotem a kowadłem. Jak z tego położenia znajdzie wyjście, niewiadomo.

Zbrojenia przekraczają dwukrotnie normy z 1914 r.

18-go września br. rozpoczną się wielkie manewry lotnicze w Rosji, w których weźmie udział cała flota powietrzna sowiecka.

W manewrach tych uczestniczyć będzie również armja oraz ludność cywilna. O rozmiarach tej mobilizacji sił powietrznych daje pewne pojęcie zarządzenie władz centralnych na mocy którego w dniu 18 bm. mają być zamknięte wszystkie fabryki i zakłady przemysłowe, tak aby robotnicy mogli gremjalnie wziąć udział w manewrach.

To samo rozporządzenie dotyczy również szkół średnich i wyższych, które mają być tego dnia zamknięte, a młodzież szkolna weźmie udział w ćwiczeniach. Specjalną uwagę zwrócono na okręg Uralski, gdzie skoncentrowany jest — przemysł zbrojeniowy Sowietów.

Ale nietylko w samej Rosji i na Syberji mają się odbyć manewry floty powietrznej — lerenem ich ma być również Daleki Wschód, gdzie na pograniczu Mandżurji eskadry lotnicze sowieckie odbędą również ćwiczenia wojenne.

W tym samym dniu, 18 bm. nad Mandżurją odbędą się również, dziwnym zbiegiem okoliczności wielkie manewry floty powietrznej japońskiej, która została wzmocniona i za silną nowymi eskadrami wielkich samolotów bombardowych.

Tak więc jednego dnia nad tą samą granicą wznieśli się w przestworza ogromne siły powietrzne obu państw, między którymi nie brak wiążących „w powietrzu” zatargów.

Oba te państwa doprowadzają, w szybkim, gorączkowym tempie do doskonałości swe siły zbrojne, — a zwłaszcza flotę powietrzną.

W Anglii sensację niemałą wzbudził ar-

„Daily Herald”, w którym tenże komunikuje iż rząd W. Brytanji zamierza zamówić sto wielkich bojowych samolotów, o ile konferencja rozbrojeniowa nie da wyników w dziedzinie ograniczenia zbrojeń powietrznych.

Wzięte jest również pod uwagę wzmocnienie hydroplanów o sporą liczbę nowych, wielkich jednostek.

„Daily Herald” uderza w wielki dzwon alarmowy, twierdząc, iż rząd brytyjski bierze na siebie wielką odpowiedzialność za rozpoczęcie wyścigu zbrojeń, — które ogarną i inne państwa.

Jednocześnie z Tokio dochodzą wiadomości, iż japoński minister spraw zagranicznych opracował już projekt rozbudowy floty na konferencję morską, która się ma odbyć w 1935 r. w Waszyngtonie.

Według nowego programu japońskiego dawny stosunek proporcjonalny floty wojennej Mikada do floty amerykańskiej i angielskiej ma ulec zasadniczej zmianie; koła wojskowe w toku podkreślają wyraźnie, iż Japonja nie może się zadowolnić na przyszłość — „relatywnym” stosunkiem sił zbrojnych na morzu, lecz musi żądać dla siebie równowagi, tej samej liczby jednostek wojennych co W. Brytanja i Stany Zjednoczone.

O ileby powyższe trzy mocarstwa nie doszły do porozumienia w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu, — można się spodziewać wówczas rozpoczęcia wyścigu zbrojeń na morzach, w których państwa dysponujące większymi kapitałami będą trzymały prym. — Już dzisiaj w U. S. A. mówi się o tem, że trzeba flotę wojenną rozbudowywać i powiększać w takim tempie, aby Japonja, której finanse nie dorównują amerykańskim, nie mogła nadążyć w tym wyścigu.

Zydzi przeciwko żydom

„Kurjer Poranny” w korespondencji z Paryża pisze o t. zw. „Comite National” utworzonym tam komitecie pomocy dla emigrantów-żydów z Niemiec. „Aux victimes de l'antisemitisme” — dla ofiar antysemityzmu.

Co się jednak okazuje? Oto czytamy m. in.:

„Urzednicy pracujący w komitecie — są mi Niemcy — robią różnicę między obywatelami niemieckimi, a uciekinierami obywatelstwa innego. Dawali wyraźnie do zrozumienia, że oni „deutsche Juden” uważają się za coś wyższego od „Ostjuden” którym przypisują... całe swoje nieszczęście.

Można zauważyć wyraźny „antysemityzm żydów niemieckich względem żydów polskich”.

„Comite National” w ostatnich dniach wyeliminował prawie wszystkich polskich ży-

dów i odmówił im wszelkiej pomocy.

Co więcej!

„Przy pomocy swoich stosunków — jak zapewniają wtajemniczeni — postarano się o to, żeby wielu obywateli polskich otrzymało wysiedlenie z Francji „Radzi” się im aby wrócili do Polski”.

Rzecz tem godniejsza uwagi, że na fundusze tego „Komitetu Narodowego” idą w znacznej mierze składki od żydów polskich.

Zjazd wojewodów

Wczoraj odbył się w Warszawie jeden z dniowy zjazd wojewodów pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych zwołany dla omówienia aktualnych spraw gospodarczych i politycznych.

Australia dla białych

Japonia tak się rozrasta — co minuty przychodzi na świat 4 żółciółkich obywateli państwa Wschodzącego Słońca — że wciąż musi się martwić o terytoria dla tych przybyszów.

Korea 219,000 km. kw. — mało.

Mandżuria — 5 milionów hektarów? — co to znaczy?

Australia, — to byłoby coś: 5,5 milj. km. kw.

Więc sięgamy po Australię. Narazie przeskakując po archipelagach Ejdzi, Hawaj z wysypki na wysypkę, jak z kamienia na kamień. Ale celem ostatecznym jest najmłodsza część świata. Tam dużo miejsca. Więcej jak na Korei. I do Afryki stamtąd już

bliżej. Więc skośne wesołe oczki zerkają w stronę południa.

Ale był ktoś, co dostrzegł to spojrzenie. Tym kimś jest: Nipponu sojusznik — Wielka Brytania. Jej się nie podobają apetyty parcelacji Australii.

Więc powstało hasło: Australia dla białych!

Nie jest to rasizm... ciasno pojęty. To nie jest historia w hitlerowskim stylu, czepia nie się żydowskiego nosa.

Tam idzie gra o grubsze stawki — o całość skóry: biała czy żółta?

Stąd postanowienie kolonizacji Australii białymi.

Milczący pogrzeb na życzenie zmarłego

Jak donoszą z Tokio, zmarł tam popularny marszałek Nuboyoszi Muto, którego zasługi dla armii sławią pod niebiosami dzienniki wszystkich odłamów. — Pogrzeb marszałka Muto odbędzie się ze wszystkimi honorami, lecz — w zupełnym milczeniu, na wyraźne życzenie zmarłego. Nie będzie wygłoszona ani jedna mowa, nie zabrzmi ani jedna pieśń pogrzebowa, a także publiczność ma milczeć z rozkazu władz przez cały czas pogrzebu. W ten sposób będzie uczczona sztuka milczenia zmarłego — bardzo ceniona w Japonii.

Marsz. Muto zwany był w Japonii „Wielkim milczkiem”. Był on początkowo urzędnikiem w ministerstwie spraw zagranicznych,

a następnie wykształcił się na dyplomata, a wreszcie poświęcił się strategii i na tym polu ma rzeczywiście wielkie zasługi. Przez pewien czas wykładał w jednej z uczelni wojskowych, jako profesor strategii, lecz wkrótce już uznano, że nie nadaje się do tego zadania, właśnie ze względu na lubowanie się w milczeniu.

Jak obecnie dowiaduje się prasa japońska, był już marsz. Muto oddawna ciężko chory, lecz swoim zwyczajem milczał uporczywie i nie poddawał się leczeniu. Cierpienia nie powstrzymywały go od pracy nad planem reorganizacji Mandżurii z obecnym regentem, księciem Puyi w roli króla lub ce-

sarza.

Wśród dokumentów, które pozostawił marsz. Muto, znaleziono charakterystyczną dla zmarłego karteczkę, zawierającą jego ostatnią wolę. Zmarły prosił, aby nie tracono słów na temat jego życia, działalności i śmierci, ponieważ nie znosi zbytecznej gadaniny, ażeby jego pogrzeb odbył się w zupełnym milczeniu.

Woli zmarłego stało się zadość.

Maraton pocałunku

Przedsiębiorcy ipressario ogłosił przed kilku dniami w Nowym Jorku maraton pocałunku na wzór rozpowszechnionych maratonów tańca. Zawody miały polegać na tym, że uczestnicy — mężczyźni i kobiety — siadają parami na estradzie, łącząc się następnie wargami w pocałunku. Para, która najdłużej wytrzyma w takiej pozycji, otrzymuje nagrodę.

W dzień otwarcia maratonu wzięły w nim udział dwadzieścia dwie pary, przyczem większość mężczyzn i kobiet nie była znajoma między sobą. Kilkanaście par odpadło przed zawodami, gdyż lekarze, których badaniu poddano wszystkich uczestników, nie dopuścili ich do udziału w maratonie.

Na dany sygnał dwadzieścia dwie pary zwały się w pocałunku. Publiczność, a w jej liczbie dużo dzieci, rozpoczyna okrzykami podniecać całujące się pary. Stopniowo jedna za drugą odpada. Po godzinie zostały tylko trzy pary. Nagrodę otrzymała ta, której pocałunek trwał 1 godz. 6 min. 30 sek.

W maratonie, między innymi, brało udział dwoje starszyszek: on miał lat 75, ona 70. Starszyszkowie zdołali wargi na wargach wytrwać zaledwie 10 minut.

— W naszym wieku — powiedzieli — to jest bardzo dużo.

76)

C. DOYLE

Ponura firma

„To jest straszny cios dla brytyjskiej armji. Kula, która strzaskała mu głowę, powinna być przechowana w muzeum”

— Pan myśli zapewne o ciupadze?

— Tak, o ciupadze i o kuli, tak nawet powiedział głównodowodzący, madame!

— Szkoda tylko, że nigdy za życia nie napisał do nas — szepnęła w zamyśleniu piękna wdowa.

— Duma nie pozwoliła mu na to, madame! — „Dopóki nie stanę na szczycie mego kariery — mówił do mnie — dopóty nie będę mógł pokazać się memu bratu”.

— Siostrzeńcom! — przerwała pani Scully.

— Tak, siostrzeńcom! Powiedział to do mnie na kilka minut przed swą śmiercią.

— Jestem panu bardzo wdzięczna za opowiedzenie mi tych zajmujących szczegółów i szkoda tylko, że mój mąż nie dażył tej chwili i nie mógł się dowiedzieć o tym zaszczytnym losie swego wuja. Bardzo pana dziękuję, że był pan tak łaskaw pamiętać o ostatnim życzeniu biednego generała.

— Proszę mi nie dziękować, łaskawa pani Scully! Jestem już szczerze nagrodzony przyjemnością i zaszczytem zawarcia z paną znajomości. A teraz byłbym szczęśliwy, gdybym mógł być panu w czemś użyteczny i gdyby pan z pomocy mej skorzystał zechciał.

— Jest pan rzeczywiście bardzo grzeczny, panie majorze, i może to mnie ośmieli do skorzystania z pańskiej cennej pomocy i porady. Od śmierci mego męża nie uporządkowałam jeszcze moich interesów, a nie chcę oddawać ich adwokatom, bo za dużo toby

mnie kosztowało.

— Tak, ludzie ci myślą więcej o sobie, niż o swych klientach.

— Muszę przedewszystkiem podnieść rentę wartości tysiąc pięćset funtów, na którą ubezpieczył mnie mój biedny mąż.

— Tysiąc pięćset funtów? — zawołał major. — Suma ta, włożona na pięć procent do banku, przyniesie siedemdziesiąt pięć funtów rocznego dochodu!

— Mogę dostać więcej niż pięć procent rocznie. Niedawno temu włożyłam dwa tysiące funtów na siedem proc.

„Wspaniale!” — pomyślał z zachwytem major.

— Mam jednak jeszcze tyle drobnych spraw do załatwienia, wymagających znajomości rozmaitych prawnych przepisów, że sama nie dałabym sobie z tem rady.

— Z największą przyjemnością będę panu służył. Proszę z całą ufnością zwrócić się z tem do mnie — rzekł major grzecznie i, powstawszy z miejsca, pożegnał panią Scully, zadowolony zupełnie, że udało mu się przełamać pierwsze lody.

— Na świętego Jerzego! — rzekł wieczorem do swego towarzysza. — Jest nietylko piękna, lecz także bogata. Szczęśliwym będzie człowiek, który się z nią ożeni.

— Założyłbym się, że będziesz się starał o jej rękę — rzekł Korab z uśmiechem.

— A ja założyłbym się, że dostanę od niej kosa — odparł major, zamyślając się.

Pomimo tego zapewnienia z większą od tad otuchą patrzył w przyszłość i nie czuł się już z życiem tak samotnym, jak dotychczas.

ROZDZIAŁ XXVIII

Szczęście sprzyjało w ostatnich czasach dwóm towarzyszom niedoli. Od dnia pamiętnej wizyty przez Freechurch-Street mógł ma-

jor znawu otoczyć się pewnym zbytkiem, do którego oddawna już nie był przyzwyczajony. Ponadto oddziedziczył on jeszcze niespodziewanie mały spadek po swoim wuju tak, że miał już swą starość zabezpieczoną. W tej szczęśliwej zmianie stosunków finansowych majora wziął także pewien udział jego przyjaciel. Z premji wypłaconej mu przez Girdlestone’a, wydzielił major pewną część Korabowi, dzięki czemu mógł on sprawić sobie nowe ubranie i jeszcze odłożyć pewną sumę na gorsze czasy. Poza tem otrzymał on po sady pomocnika rewizora rządowego w porcie handlowym, a wypełniając skrupulatnie swe obowiązki, miał już odtąd swój byt zabezpieczony. Obydwaj zastanawiali się nawet nad tem, czy nie byłoby lepiej wobec ostatecznych pomyslnych zmian finansowych zmienić obecną mieszkanie na lepsze i wygodniejszą. Myśl tę jednak zaniechali wkrótce z dwóch powodów. Po pierwszy major nie chciał tracić miłego sąsiedztwa pani Scully, z którą stosunki jego zacieśniały się z dniem każdym coraz bardziej, a powtórnie obawiał się, że przeniesienie jego mieszkania może stać przy przeprowadzaniu się poważnie uszkodzone. Urządzenie to było bowiem prawdziwą chlubą majora Cluterbucka. Jakolwiek małym było jego „domowe zacisze”, to jednak wyglądało ono jak prawdziwe muzeum osobliwości, zebranych we wszystkich częściach świata. W oczach innych ludzi przedmioty te nie miałyby wielkiej ceny, lecz dla majora przedstawiały one dużą wartość, gdyż poczynawszy od wielkiej bawolej skóry i wspaniałego futra z tygrysa bengalskiego, rozpostartych na podłodze, aż do wielkiego wypchanego nietoperza z Sumatry zawieszzonego na ścianie, każdy najmniejszy drobiazg w pokoju miał swoją własną historję.

C.d.n.

Kronika

Echa krwawego nieporozumienia między narzeczonymi

WRZESIEŃ

6

Sroda.

KALENDARZYK

Reginy P.

Ostateczny termin do składania wniosków o umarzanie podatków

(a) Izba Skarbowa zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu wydała załączenie podległym urzędom w kwestii umarzania nieściągalnych zaległości podatkowych, powstałych przed 31 grudnia 1930 r. W myśl tego zarządzenia zaległości podatkowe, nie przekraczające sumy 500 zł dla poszczególnego podatnika, mogą być umorzone na wniosek urzędu skarbowego w wypadku, gdy stwierdzonem zostało, iż płatnik wyjechał w nieznanym kierunku, nie posiada majątku itp.

Tego rodzaju zaległości urzędy skarbowe mogą umarzać we własnym zakresie lub też występować z wnioskiem o ich umorzenie

do Izby Skarbowej.

Ponadto zaległości większe, lecz powstałe w tymże okresie i dotyczące płatników nie wypłacalnych z powodów wyżej już przytoczonych, umarzane być mogą na wniosek Izby Skarbowej, przyczem ostateczny termin do przedłożenia wniosków w tych sprawach ustalony został na 1 stycznia 1934 r.

W terminie do dnia 31 stycznia 1934 r. Izba Skarbowa sporządza wykaz podatków umorzonych na tej zasadzie zarówno w ramach Izby, jakoteż na terenie Urzędów Skarbowych.

W końcu roku 1931 Włodzimierz Petrak poznał 17 letnią Martę Bitner, córkę właściciela 2-ech zakładów fryzjerskich, zamieszkałą przy ul. Piotrkowskiej 286.

Ponieważ narzeczony (Petrak) nie był zbyt dobrze sytuowany rodzice Bitnerówny odwiekali z wyznaczeniem terminu ślubu.

W rezultacie jednakże zgodzili się i termin ślubu wyznaczili na 17 kwietnia 1933 r. Przedtem jednakże Bitner dowiedział się od

swych klientów, że Petrak nie cieszy się zbyt dobrą opinią, że był karany sądowo za oszustwa, że w Rudzie Pabjanickiej prowadził sklep i naciągał różnych dostawców oraz że jest bez pracy.

Ponadto ustalił, że przed ślubem Petrak udawał się do krewnych Bitnera od których zamierzał pożyczyć 200 zł. na koszt ślubu.

W rezultacie w przeddzień ślubu, narzeczeństwo zerwano.

Dnia 21 kwietnia rb. tj. w cztery dni po ustalonej dacie ślubu Petrak zjawił się w mieszkaniu Bitnerów, wywołał eks narzeczoną do korytarza, tam pocałował ją przemocą, następnie zaś począł jej zadawać cięcia brzytwą w twarz i szyję.

Gdy Bitner stanął w obronie córki i odepchnął Petraka, ten rzucił się na niego następnie zaś sam sobie przeciął krtań jednak nie zbyt głęboko.

Oboje rannych przewieziono do szpitala Bitnerówna oszepeczona na twarzy została jednak przy życiu.

Petrak zasiadł w dniu wczorajszym na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Łodzi.

Na rozprawie wyjaśnił, że zamierzał po pełni samobójstwo wraz z narzeczoną ze współną jej zgodą.

Bitnerówna natomiast zaprzeczyła jako by zgodziła się na samobójstwo, wyjaśniając że zerwała z narzeczonym.

Sąd po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok na mocy którego 29 letni Włodzimierz Petrak został uznany winnym usiłowania zabójstwa na osobie narzeczonej i za przestępstwo to skazany został na 5 lat więzienia.

Oszust w roli protektora

(a) Edward Netter, zamieszkały w Warszawie, dnia 14 lipca wybrał się do Łodzi w celu poszukiwania pracy zarobkowej. W przedziale wagonu spotkał jakiegoś niezwykłego jegomościa, który nawiązał z nim rozmowę i przy okazji wyjaśnił, że posiada szerokie znajomości i może pomóc Netterowi w utrzymaniu płatnej posady.

Gdy transakcja doszła do skutku, nowy znajomy, który przedstawił się za Bolesława Steinke, zażądał 100 zł zadatku. Ponieważ mieli obaj udać się niezwłocznie do miejsca pracy, Netter wręczył żądane 100 zł.

Po przybyciu na dworzec Łód-Fabryczna Steinke ulotnił się, oświadczając, iż udaje się do ustępu. Netter, przeczuwając coś niewyraźnego, sięgnął do kieszeni i stwierdził brak 450 zł, które mu znikły wraz z portfelem.

Zwrócił się do policji, która po kilku dniach oszusta odszukała. Był nim 30letni

Teofil Romuniewski, operujący również pod nazwiskami Bolesława Steinke, Stanisława Antosike i Jana Belchatowskiego.

W dniu wczorajszym Romuniewski skazany został przez Sąd Grodzki na 3 lata więzienia.

Zatrucie nieświeżym mięsem

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Sierakowskiego 82 ulegli zatruciu wskutek spożycia nieświeżego mięsa małżonkowie Marjan i Jan Zarosłakowie, oraz Genowefa i syn Stanisław.

Przybyły lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł chorych w stanie osłabionym do lecznicy.

Jak ustalono Zarosłakowie spożywali mięso nabyte w tanich jatkach, przyczem mięso najwydoczniej było zepsute i zatrulo organizm spożywających.

Tajemnicza napast

(a) Na ulicy Antoniewskiej 15 napadnięty został przez planego przechodnia stojący pod swym domem Józef Kacprzak.

Napastnik zadał Kacprzakowi kilka uderzeń rękojęścią rewolweru powodując okaleczenie głowy oraz szyji.

Wezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku przewiózł rannego do lecznicy. Powiadomiona policja wdrożyła dochodzenie.

Straszny wypadek na przejeździe kolejowym

(a) Na torze kolejowym przy ul. Kątnej miał miejsce straszny wypadek ofiarą którego padł 32 letni bezrobotny Józef Bialek zamieszkały przy ul. Braterskiej 14.

Bialek przechodząc przez tor tuż przed nadejściem pociągu wskutek własnej nieostrożności dostał się pod lokomotywę, koła które obciły mu prawą nogę. Pozatem Bialek odniósł okaleczenie głowy i złamanie prawej ręki.

Rannego w stanie groźnym przewieziono do szpitala św. Józefa, gdzie podany został operacji. Mimo zabiegów ranny zmarł.

Ujęcie sprawców krwawej rozprawy

(a) Na ul. Smugowej 22 jak to podawaliśmy w czasie krwawego najazdu został ciężko porażony 31-letni Franciszek Kosmala, któremu rozpruto brzuch.

Po przeprowadzeniu poszukiwań policja aresztowała trzech sprawców krwawej rozprawy, którymi są: Władysław Bielecki zamieszkały przy al. Smugowej 22, Władysław Frej, zamieszkały w Pabjanicy przy ul. Leśnej 12 i Edmund Sobieraj zamieszkały w Pabjanicach.

Wszystkich trzech krwawych zbirów osadzono w areszcie do dyspozycji władz sądowych. Stan rannego Kosmali jest ciężki jednak zostanie on uarzemywany przy życiu.

Autobus z wycieczką sokolską przewrucił się na szosie

(a) Na szosie pod Sieradzem miał miejsce wypadek autobusu pasażerskiego, którym wracała wycieczka członków T-wa Gimn. „Sokół” w Sieradzu.

Wycieczka ta wracała z Łodzi, gdzie członkowie Sokola brali udział w Okręgowym zlocie Sokola jaki odbył się dnia 3 bm na boisku przy ul. Tylnej.

W drodze powrotnej wskutek pęknięcia

resorów u przedniego koła, w chwili gdy autobus znajdował się w pełnym biegu wóz wrócił się na bok i przygłębł swym ciężarem znajdujących się wewnątrz.

Wskutek wypadku obrażenia odnieśli: Marjan Sonera, Zygmunt Krupa Stanisław Szumiecki, Henryk Rychlicki, Stanisław Niewiadomski którzy dostali poważniejszych uszkodzeń. Pozatem 6 uczestników wycieczki odniosło lżejsze obrażenia, albowiem zostali po kaleczeniu odłamkami szkła.

Policja powiadomiona o wypadku wdrożyła dochodzenie przeciw szoferowi Ignacemu Praszkiwskiemu który ponosi winy spowodowania wypadku.

Popierajcie ruch młodych

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi i nadesłali tak liczne wieńce i wyrazy współubolewania z powodu zgonu drogiego nam

TOMASZA STOŹKOWSKIEGO

a w szczególności Jego Excelencji ks. biskupowi Tomezakowi, Rządzie, Zarządowi, Dyrekcji, panom urzędnikom i pracownikom Kolei Elektrycznej Łódzkiej, władzom i panom urzędnikom Banku Przemysłowców Łódzkich, Zarządowi i panom członkom Towarzystwa Śpiewaczego „Latnia”, wreszcie kolegom, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne podziękowanie

Syn, Pasierbowie i Rodzina.

Zamach samobójczy

(a) W klatce schodowej przy ul. Al. Igo Maja 32 popełniła zamach samobójczy 28 letnia Janina Grobelniak, bezrobotna i bezdomna która w celach samobójczych zażyła wielką dawkę kwasu karbolowego.

Desperatkę znaleźli w stanie nieprzytomnym lokatorzy niezwłocznie wezwano pogotowie ratunkowe lekarz którego udzielił chętnie pierwszej pomocy i w stanie osłabionym przewiózł do szpitala miejskiego w Radogórze.

Powodem rozpaczliwego kroku była nędza.

Straszny wypadek Dziecko nadziało się na sztachety.

(a) Na ulicy Zielonej 23 zdarzył się nie szczęśliwy wypadek, ofiarą którego padła 4 letnia lekarka Stefania Adler.

Dziewczynka wskutek swawoli przedostała się chwiejąc przez niski parkan urządzony z żelaznych prętów ostro zakończonych.

W chwili gdy przechylała się przez parkan ostrze jednego z żelaznych prętów przebiło małej brzuch powodując uszkodzenia ki szkieletu, które wydały się na wierzch.

Wezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku przewiózł raną w stanie ciężkim do szpitala Anny Marii.

Upadek z rusztowania.

(a) Na budowlu przy ul. Zagajnikowej 53 w dniu wczorajszym zdarzył się tragiczny wypadek ofiarą którego padł zatrudniony tam murarz Józef Bogusławski zamieszkały na Widzewie.

Bogusławski wskutek załamania się deski runął z rusztowania z wysokości III piętra i wskutek upadku doznał złamania żeber oraz obu nóg.

Rannemu pośpieszono z pomocą i niezwłocznie przeniesiono do szpitala okręgowego im. Prez. Mościckiego, który znajduje się obok miejsca wypadku.

Wypadek w odlewni żelaza Weigta

(a) W fabryce maszyn i odlewni żelaza firmy Stanisław Weigt przy ulicy Senatorskiej 7/9 w dniu wczorajszym zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł zatrudniony tamże robotnik Stanisław Warhof, zamieszkały przy ulicy Piotrkowskiej 230.

Warhof, zajęty przy przeładunku łomu żelaznego przeznaczonego do stepu, przygni-

ciony został walącymi się blokami żelaza i doznał zwichnięcia ręki lewej w przedramieniu oraz prawej ręki do uda.

Przybyły na miejsce wypadku lekarz po gotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł rannego w stanie ciężkim do szpitala im. Prez. Mościckiego.

Co należy czytać „Przewodnik Katolicki” i „Legjon Młody.”

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem nr. 101 z dnia 6 lipca r. zabroniło rozpowszechniania na terenie szkół w całym państwie czasopisma „Przewodnik Katolicki”. Jako uzasadnienie tego zakazu okólnik podaje, że w „Przewodniku Katolickim” ukazują się artykuły

„tendencyjnie przekraczające fakty z życia współczesnej Polski a urabiające czytelnika w duchu nieprzychylnym i wrogim w stosunku do poczynań własnego rządu”.

Jednocześnie prawie kuratorium okręgowego szkolnego warszawskiego okólnikiem Nr. 205 z 17 sierpnia br. wydało kierownikom podległym sobie następujące polecenie:

„Komenda główna Legionu Młodych przy stała do wydawania swego organu p. t. „Legion Młodych”. Pierwsze numery tego wydawnictwa zawierają cały szereg artykułów z dziedziny zagadnień państwowych, ustrojowych, ekonomicznych itp., mogących zainteresować zarówno nauczycielstwo, jak i starszą młodzież szkolną. Ze względu na charakter pisma polecamy zainteresować tem wydawnictwem nauczycielstwo i starszą młodzież celem ewentualnego zakretnumerowania go. Pi-

smo to może być również wcielone do bibliotek szkolnych”. Dwa fakty.

Autobus najechał na wóz.

(a) Na ulicy Pabjanickiej przy wiadukcie kolejowym w dniu wczorajszym autobus zderzył się z wozem należącym do Leona Pawlaka ze wsi Widzew teje gminy pow. łaskiego.

Pawlak wskutek nieuwagi zjechał na nie przepisową stronę drogi i wskutek tego autobus uderzył w bok. Wóz został rozbity i Pawlak wyrzucony na bruk odniósł liczne zewnętrzne uszkodzenia i opatrzony został przez lekarza pogotowia.

W autobusie uszkodzona została zasłona ochronna motoru. Z pośród pasażerów nikt nie odniósł żadnego szwanku.

Upadek.

(a) Na posesji przy ulicy Pancernej 31 w czasie przechodzenia z wodą przez ściek, potknęła się i upadła 29 letnia Jadwiga Kowalska. Upadek był tak nieszczęśliwy, że niewiasta złamała prawą rękę. Przybyły lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku przewiózł raną do lecznicy.

Giełda warszawska

WARSZAWA, dnia 5 września 1933 r.

Dewizy:	Belgia	124.75
	Gdańsk	173.60
	Holandja	360.50
	Londyn	28.37
	Nowy Jork	6.16
	Nowy Jork (kabel)	6.18
	Paryż	35.02
	Praga	26.51
	Szwajcaria	172.75
	Włochy	47.10

Obroty mniej, niż średnie tendencja prze-
ważnie słabsza.

Waluty:

Dolar w obrotach prywatnych 6.17, ru-
bel złoty 4.72 dolar złoty 9.02. Gram czy-
stego złota 5.9244. W obrotach międzybanko-
wych dewizy na Berlin 213.20, w obrotach
prywatnych banknoty niemieckie 211.00,
w obr. prywatnych banknoty angielskie 28.16.

Papiery procentowe:

3 proc. poz. budowlana	38.25
7 proc. poz. stabilizacyjna	51.00
4 proc. poz. inwestycyjna-serjowa	110.00
4 proc. poz. inwestycyjna	104.50
4 proc. państw. poz. premj. dol.	48.25
5 proc. konwersyjna	50.00
10 proc. poz. kolejowa	104.00 (w proc.)
5 proc. poz. kol. konwersyjna	44.50
8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj.	94.00 (w pr.)
8 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	94.00 (w pr.)
7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj.	83.25
7 proc. oblig. Banku gosp. kraj.	83.25
8 proc. L. Z. Banku rolnego	94.00
7 proc. L. Z. Banku rolnego	83.25
8 proc. L. Z. budowl. Banku gosp. kr.	93.00
8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol.	58.00
4 i pół proc. L. Z. ziemskie	44.00
7 proc. L. Z. ziemskie dol.	40.25 (w proc.)

10 proc. L. Z. m. Lublina 33.25
10 pr. L. Z. m. Radomia 33.65

Akcje:

Bank Polski	84.00
Kijewski	16.50
Lilpop	11.35
Starachowice	10.35

Tendencja dla pożyczek państwowych
i listów zastawnych słabsza. Obroty akcjami
małe.

WIDOWISKA

TEATRY

Teatr Miejski —
Teatr Letni — Rozkosze ojcostwa
Teatr Popularny — Żywot św. Genowefy
Nowy Gong — Godzina z nami

KINA

Adria — Buster nawarzył piwa
Capitol — Ekstaza
Casino — Turbina 50 000
Corso — I. Biała odaliska, II. Sto metrów miłości
Czary — I. W mrokach wielkiego miasta II. Riff
i Raff w Alpach
Grand Kino — Odmęt ulicy
Luna — Niepotrzebne dziecko
Ludowy — Grzechy rozwódki
Metro — Buster nawarzył piwa
Palaço — Tajemnicą w Zoo
Przedwiośnie — Hotel studentów
Rakieta — I. Mąż z urojenia, II. Biała trucizna
Stylowy — Krew cygańska
Sztuka — Dlaczego zgrzeszyłam

—oOo—

Przez radio

Łódź, (fala 233.8 m.) środa 6 września.

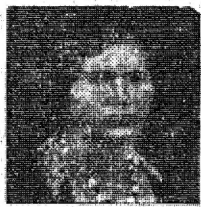
11.50	Program na dzień bieżący
11.57	Sygnal czasu, hejnał z Krakowa
12.05	Transmisja z ogro „Bagatela” w Warszawie Koncert popularnego w wyk. orkiestry po lyr. Br. Szulca
12.25	Codz. przegląd prasy polskiej
12.33	Komunikat meteorologiczny
12.35	Dalszy ciąg koncertu
12.55	Dz. połudn.
13.00	Program na dzień bieżący
13.05	Przerwa
14.55	Płyty gramofonowe W przerwach komunikaty
15.45	Skrzynka PKO.
16.00	Płyty gramofonowe
17.00	Pogadanka aktualna
17.15	Koncert solistów J. Ozimski (skrz.), R. Wraga (bas) i L. Urstein (akomp.)
18.15	Odczyt p. t. „Miłość Wielkiego Króla” (Sobieski i Marysieńka)
18.35	Pieśni słowiańskie w wykonaniu J. Bardy-Briesemeister i prof. Ludwik Urstein (akomp.)
19.05	Muzyka z płyt gramofonowych
19.20	Rozmaitości
19.35	Program na dzień następny
19.40	Kwadrans literacki Nowela R. Chojnowskiego „Zdrada”
20.00	Recital fortepianowy S. Szpinalskiego
20.50	Dziennik Wieczorny
21.00	Komunikat Izby Przem. Handlowej
21.10	Muzyka lekka Wyk. Zespół Gitar Hawajskich W. Tychowskiego, L. Messal (śpiew) i L. Urstein (akomp.)
22.25	Wiadomości sportowe
22.35	Komunikaty meteorologiczne dla lotni- stwa i policyjny
22.40-23.00	Muzyka taneczna

Przestępstwem

byłoby wyludzać pieniądze w obecnych ciężkich czasach niewykonalnymi obietnicami. Nasz od wielu lat znany preparat „FREGALIN” regenerujący krew i nerwy nie wymaga specjalnych komentarzy. Osoby których podobizny umieszczamy niżej stwierdzają znakomite działanie kuracji przeprowadzonej za pomocą FREGALINU. Głowy ich — są najlepszym dowodem skuteczności Fregalinu. Najskuteczniej okazał się „Fregalin” w cierpieniach nerwowych ogólnym osłabieniu, zawrotach głowy, przemęczeniu i bólach reumatycznych. Prosimy zapytać o zdanie swego doktora. W naszym archiwum posiadamy tysiące listów dziękczynnych dostępnych każdemu do przejrzenia. Wszystkie listy poświadczone rejentalnie. Wysyłkę skutecznie nasza apteka. Wyrób pod naukowym kierunkiem.

Krotoszyn, Kobińska 10.
5. 1. 32
Od kilku lat cierpiałam
na bóle żołądka, bez-
senność i słabość. Przez
Pańską Fregalinę uzy-
skalam znowu zdrowie
i też na moje nerwy
działała Fregalina wpa-
siale.
Antonia Dudziak.

16. 10. 32.
4 lekarzy leczyło mnie.
Moja choroba była opuch-
nięta. Nikt nie mógł mi
dopomóc. Byłam cal-
kiem bezwładna. Teraz
jestem znów do pracy
zdolna i dziękuję za to
cudowne lekarstwo.
Maria Baranek.
Inowrocław/Pom.,
św. Ducha 48/4.

3. 10. 32.
Mam lat 57, cierpię na
15 lat na bóle głowy,
łakliwość i bezsenność.
Wszystkie moje cier-
pienia znikły po przyjęciu
Fregaliny. Czekam na
20 lat młodości.
Aleksander Hryniewicz.
Stanisławów,
Warszaty ul. 40
R. Z. E.

2. 2. 32.
Od kilku lat cierpiałem
na bóle głowy, słabo-
ść i senność. Wle-
czenie Fregaliną wy-
wodziło mnie z wszyst-
kiego. Dzięki Fregalinie
moje nerwy
Józef Kędziorek,
Białystok,
św. Wł. 1-4.

Na życzenie przesyłamy każdemu
darmo i bez zobowiązania
1 próbną paczkę „FREGALINY”
wraz ze Złotą Księgą Życia
Należy natychmiast napisać zanim
próby będą rozkwytnane pod adres.
Dr. med. H. SCHULZE, G. m. b. H.
Berlin—Charlottenburg 2 4024
załączony niniejszy wycinek jako
druk po wypełnieniu go.

(Porto zagraniczne)
Proszę o próbę „Fregaliny” środka
regeneracji krwi i nerwów wraz ze
Złotą Księgą Życia.

Imię —————
Stan —————
Miejsce zamieszkania —————
Ulica —————

Uprasza się o pisanie ołówkiem 4024

WARTOŚĆ

ogłoszenia prasowego

należycie rozumieją firmy duże. Reklama
prasowej w znacznym stopniu zaw-
dzięczają one swój rozwój. — Jasny stąd
wpływa wniosek dla firm mniejszych.

Reklama prasowa jest
dźwignią przemysłu i handlu.

KINO-TEATR
STYLLOWY
dawniej „RESURSA”
Kilińskiego 123. Tel. 112-00.

Dziś.

„KREW CYGAŃSKA”

Dziś.

Początek seansów w sobotę
niedziela i święta o godzinie
3 pp. w dni powszednie
o godz. 5 popołudniu.
Aparatura dźwiękowa
„PHILIPSA”

Uwaga na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 grosze.

Kupujcie wysmienite czekolady
A. Piaseckiego S. A.
Kraków.

Nerwobóle i reumatyzm
leczy
„UNIVERSAL”
marki GLOB.

Szewcy.

Najtaniej nabyć **skóry** w każdej
można ilości
w Spółce Szewców
PIOTRKOWSKA 79, —: Al. KOŚCIUSZKI 22
Telefon 158-38
Filja Plac Reymonta 3/4 rog Napiorkowskiego.
Specjalność: detalicznie sprzedaż zębów trwałych na wodę

MOTOR ELEKTRYCZNY
do orkiestrjonu

anio do nabycia Wiadomość w administracji „Prądu”.

„MYŚL NARODOWA”

TYGODNIK
poświęcony kulturze twórczości polskiej

pod redakcją

Z. Wasilewskiego i J. Rembierńskiego.

Cena z dostawą kwartalnie zł. 9.—

Cena pojedyncz egzemplarza 80 gr

Konto P.K.O. 31,05.

Adres red. Warszawa, Al. Jerozolimskie 17, II p.

Do nabycia wszędzie.

Dla poszukujących
pracy
ogłoszenia drobne
bezpłatne.

Szofer powrócił z wojska niema-
jący środków do życia, prosi o
jakąkolwiek pracę. Oferty do
Prądu pod „F. H.”

Polak, rzymsko-kat., lat 34, wyso-
ki, intelig., niedawno przyjechał
z zagranicy do Łodzi, niemający
krewnych ani znajomych i naj-
mniejszego środka do życia, u-
silnie prosi dobrych osób, o ja-
kąś pracę lub zajęcie. Chętnie
mogłoby doglądać samochodu
traktora, motocykla, lub pracować
w charakterze ekspedienta,
sortjera i ect. Zgadzam się na
wyjazd. Oferty proszę nadsyłać
do administracji „Prądu” pod
„B.B.B.”

Bezrobotny, rz.-kat. lat 33, prosi
o jakąkolwiek robotę, może być
na wyjazd. Wiadomość: wioś Da
browa 26. Chojny, Wajkeim.

Panienska 19-letnia, z dobrej ro-
diny, poszukuje miejsca pomoc-
nicy w zarządzie domem i opieką
nad dziećmi. Łask. zgłoszenia
D. Hofmańska, Aleksandrów
Parzęczewska 29.

„ŻÓŁTA MUCHA”

(Tse-tse).

Tygodnik
polityczno-satyryczny

PRENUMERATA: miesięcznie zł. 1,00
kwartalnie zł. 2,50
półrocznie zł. 4,50
rocznie zł. 8,00

Cena pojedynczego numeru 20 gr.

Adres Redakcji i Administracji Warszawa, Walecka 11.

Konto w P.K.O. Nr 27.455.

SZKOŁA - RYSUNKU :: MALARSTWA
SZCZEPANA ANDRZEJEWSKIEGO
w Łodzi, Kilińskiego 141.

RYSUNEK

MALARSTWO

ZDOBNICTWO

GRAFIKA

zapisy codz.

opłaty zniżone.

Potrzebni krawcy damsey, Wól-
czńska 75, m. 34.

Plac przy ul. Pabjanickiej
i Ciasnej położone, różne
wielkości do sprzedania,
Tramwaj na miejscu.
Otton Krause,
Łódź, Pabjanicka 47.

Dla szkół i laboratoriów.

Duża cewka Rumkoffa i rurka
Crooksa tanio do sprzedania.
„Nasz Sklep”, Piotrkowska 90

BEZ ODSTĘPNEGO

mieszkania, sklepy, loka-
le handlowe biurowe fa-
bryczne, pokoje z klatki
schodowej poleca Biuro
„POLRUCH” Piotrkow-
ska 92 lewy part. III wej.

Francuskiego udziela długoletnia
nauczycielka szkół średnich, w
kompletach i pojedynczo.
Nawrot 38, m. 4, tel. 193-25

Zaginął weksel in blanco na Ru-
bli 200 — z wystawienia Agnie-
szki Niedziela Weksel powyższy
unieważniam.

Pokój umeblowany z wszelkimi
wygodami do wynajęcia. Nawrot
38, m. 4, telefon 193-25

SKŁEP
Kazimierz Zielonko
Al. Kościuszki 37.

poleca: pończochy jedwab-
ne, fildecos, skarpetki me-
skie, pończochy dziecięce
reformy, rękawiczki walcia-
ne, swetry i pończochy. Ce-
na bardzo przystępna oraz
przyjmuje pończochy do
reperacji.

Czy choroby płucne są uleczalne ???

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu flagmle
długotrwałym zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod po-
wyższym tytułem. Autor p. Dr. GUTTMANN, b. naczelný lekár Fin-
senowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostęp-
ny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący
otrzymuje takową na żądanie za darmo i bez opłaty portu. Należy
napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr) z podaniem dokładnego adresu do

PUHLMANN & Co, BERLIN 792, Müggelstrasse 25-25a.